

Pars prima de vniuerso

Intellectu videtur quia anima in corpore vno
existens operari possit in corpora remotissi-
ma et anime quidem nostre potius paciun-
tur a corporibus alienis atque remotis quam im-
pressiones in illa faciant. Qualiter igitur in
terris et in aquis et in aere ita multiplicia
tamque nobilia opera fient per animam istam nisi in
intellectu et voluntate. Corpus enim anime homini
sive sit vnum sive multa ut praedixi tibi non
est tanquam instrumentum fabricatoris ut actu
vel impressione vel consensione vel aliquo modo-
rum homini fiat fabricatio animalium et ve-
getabilium. Manifestum igitur est sicut
alibi ostensum est tibi quod operatio anime il-
lius in ea que dixi et eorum hoc est animalium
et vegetabilium non est nisi spiritualis hoc est
non est nisi per intellectum et voluntatem
quemadmodum in precedentibus audisti de
operatione creatoris qui verbo omnipoten-
tissimo atque imperiosissimo dixit et facta sunt
et omnipotentissima voluntate sua mandauit et
creata sunt. Accidit autem secundum hanc positionem
motus celorum stellarum atque planetarum non
operari res sublimares neque in eas nisi quan-
tum ad quatuor elementarias et radicales
naturas seu qualitates que sunt calidi-
tas humiditas siccitas et frigiditas. Cum
enim anima illa operetur per intelligentiam et
voluntatem tamen neque indigeat celis aut mo-
tibus eorum aut stellis aut planetis vel
motibus eorum omnibus illis statibus et que-
retis easdem operationes operabatur in mun-
do sublimari destruit igitur opinio hec iudi-
cia astronomic que in motibus et plenitudo-
rum corporum et in motuum consequentibus
que sunt coniunctiones oppositiones aspe-
ctuum figure ortusque et occasus omnino
consistunt et propter hoc astronomici iudi-
ces hec omnia considerant et observant et ex
eis iudicant dubium insuper esse non potest
intelligentiam et voluntatem anime illius vl-
lo modorum pendere ex praedictis motibus
alioquin omnium animarum in constantissi-
ma esset ac mutabilissima cum homini cor-
poribus nihil mobilius sit et figuris stella-
tionum nihil inconstans. Amplius. cum
anime humane longe viciniores sint
et mutationibus propter passibilitatem corporum
suorum et propter hoc multipliciter passibi-
les per illa et non sequuntur motus corporum
suorum intelligentie et voluntates earum ymo-
potius e contrario impossibile erit ex neces-
sitate ut intelligentia et voluntas anime
illius sequantur motus antedictos. Qua-

re nec operationes homini sequantur ipsos cum
sint per intelligentiam et voluntatem ab ani-
ma illa. Amplius. quis diceret hoc quod ipsa
figuret triangulares quadratos et alios vel quod ipsa
intendat in eos cum ipsa non intendente
non cogitante per motus celorum ex neces-
sitate accidant. Superuacuum enim esse mani-
festum est eam vel intendere vel cogitare quo-
absque intentione et cogitatione nihilominus
fiunt. Amplius. secundum hoc faciet stationes et
retrogradationes eleuationes et depressiones
ceterasque figuras omnes constellationum et
hoc non faciet nisi per intelligentiam et vo-
luntatem. Quare scienter turbabit et con-
fundet motus celestes per intelligentiam et
voluntatem cum eius intelligentia errare non
possit nec eius voluntas esse nisi recta. Amplius.
de animabus nostris manifestum est quod
motibus suis hoc est corporum suorum non
intendant aliquam ex figurationibus supra
dictis nisi forte figuratio homini sit neces-
saria ad aliquam aliam operationem. Interdum
enim se invicem aptant homines in figuram
circularem quemadmodum ad choros ducunt
vel ad honorem quod habet figura homini supposita
dum sibi se aptant et in figuram parallelogrammum
in figuram longitudinis tamen vel etiam aliam aliquam
propter necessitatem operationis quam exercere in-
tendant requisierit. Triangulari vero vel
quadrato aut alterius figurationis aspectus
in nullo iuuare potest operationem que est ex
intelligentia et voluntate per se et sola. Alio-
quin non esset operatio homini per intelli-
gentiam et voluntatem per se. Sicut neque
operatio extendi aut edificandi de quibus ma-
nifestum est tibi quia licet sint per intelli-
gentiam siue ymaginationem et voluntatem non
sunt tamen per ea sola aut ex eis solis ymo
ex eis per instrumenta. Amplius. quid esset
quod dicit Aristoteles et quod etiam sensuum attestatio-
ne manifestum est de virtutibus seminum quorum
operationes adeo euidenter sunt si vel
non essent in seminibus vel non operarentur
in eis quorum alterum esse necesse est si
anima illa quam plato dixit animam mundi
omnia hec que generant et corrumpunt
sub spera lune videlicet homines anima-
lia et vegetabilia per intelligentiam solam
et voluntatem anime illius generaret. Super-
uacue enim et inutiliter essent homini vires
in seminibus si intelligentia et voluntas anime
mundi per se ad homini opera-
tiones. Quod si dixerit quis quia vires mo-